

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 21 stycznia 2025 r.

Pozycja 27

POSTANOWIENIE

z dnia 21 października 2024 r.

Sygn. akt Ts 29/21

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Rafał Wojciechowski – przewodniczący

Stanisław Piotrowicz – sprawozdawca

Bogdan Świączkowski,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 30 marca 2023 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej M.J.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 4 lutego 2021 r. (data nadania) M.J. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z wyboru, wystąpił o stwierdzenie, że art. 61 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 2072; obecnie: Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) jest niezgodny z art. 45 ust. 1; art. 45 ust. 1 w związku z art. 79 ust. 1 w związku z art. 190 ust. 5; art. 79 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1 w związku z art. 190 ust. 5 oraz art. 190 ust. 5 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji.

Zdaniem skarżącego zakwestionowany w skardze przepis „pozbawia go prawa do «właściwego Sądu» w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji w ten sposób iż o prawie do rozpoznania skargi konstytucyjnej orzeka «sąd» nie mający cechy określonej w art. 190 ust. 5 Konstytucji (...) bowiem (...) w składzie jednoosobowym wskazanym w art. 61 ust. 1 i 4 [u.o.t.p.TK] nie można uzyskać «większości»”. Skarżący twierdzi także, że w wyniku stosowania zakwestionowanej normy prawnej uzyskano trwałą wykładnię celowościową, która „będąc niezgodną z gramatyczną treścią przepisu nadała mu nowy sens”. Jego zdaniem orzekanie przez Trybunał Konstytucyjny w składzie jednoosobowym w zakresie merytorycznej wartości i dopuszczalności skarg konstytucyjnych narusza zasady rzetelnej procedury i prawo do właściwego sądu.

Postanowieniem z 30 marca 2023 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 6 kwietnia 2023 r.) Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej, stwierdziwszy, że zarzuty w niej sformułowane stanowią polemikę ze stanowiskiem Try-

bunału zajęтым w uzasadnieniu rozstrzygnięć wydanych w sprawie o sygn. Ts 51/19 (tj. orzeczeń, z którymi skarżący łączy naruszenie swych konstytucyjnych praw). Skarżący nie wykazał bowiem istnienia trwałej wykładni zakwestionowanego w skardze przepisu, nadającej Trybunałowi uprawnienie do merytorycznej oceny zarzutów skargi na etapie wstępnej kontroli. Trybunał zwrócił uwagę także na to, że art. 190 ust. 5 Konstytucji, którego naruszenie zarzucił skarżący, odnosi się wyłącznie do orzeczeń merytorycznych, a nie wydanych na etapie wstępnej kontroli skargi konstytucyjnej.

W zażaleniu sporządzonym przez nowego pełnomocnika (pełnomocnictwo doręczone za pośrednictwem poczty e-mail), złożonym 12 kwietnia 2023 r. (data nadania), skarżący zakwestionował postanowienie Trybunału w całości. Zarzucił, że zostało ono wydane przedwcześnie, ponieważ Trybunał nie rozpoznał jego wniosku o przedłużenie terminu usunięcia braków formalnych (do usunięcia których został wezwany zarządzeniem Prezesa Trybunału z 14 kwietnia 2021 r.). Skarżący, tak jak w skardze, dowodzi istnienia trwałej niekonstytucyjnej wykładni uprawniającej Trybunał do merytorycznej oceny skargi na etapie wstępnej kontroli. Jego zdaniem, jeśli „wskutek skargi konstytucyjnej strony użyt[o] zaskarżoną normę ustawy choćby jeden raz w sposób który naruszył konstytucyjne prawo strony – to jest to podstawa wystarczająca do nadania biegu skardze celem zweryfikowania czy [a]rt. 61 ust. 1 i 4” u.o.t.p.TK jest zgodny z Konstytucją. Ponadto, według skarżącego, jeśli przedmiotem skargi jest, tak jak we wniesionej skardze, przepis procesowy, to procedowanie na jego podstawie jest „swoistego rodzaju kuriozum (...), skarga winna być procedowana z pominięciem przepisu który jednocześnie stanowi przedmiot badania i podstawę procedowania Trybunału” (s. 2).

Sędzia Trybunału Konstytucyjnego, zarządzeniem z 17 sierpnia 2023 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 4 września 2023 r.) wezwał pełnomocnika skarżącego do doręczenia pełnomocnictwa.

Pełnomocnik skarżącego złożył w Trybunale wymagany dokument 11 września 2023 r. (data nadania).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p.TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał bada przede wszystkim, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

2. Trybunał stwierdził, że zaskarżone postanowienie jest prawidłowe, a zarzuty podniesione w zażaleniu nie podważają podstaw odmowy nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

3. Trybunał nie podzielił zarzutu, jakoby zaskarżone postanowienie było przedwcześnie. W piśmie procesowym 29 kwietnia 2021 r., a więc przed upływem terminu określonego w zarządzeniu Prezesa Trybunału, skarżący wniósł o jego przedłużenie do 31 maja 2021 r., po czym nie czekając na rozstrzygnięcie przez Trybunał wniosku, 7 maja 2021 r. usunął braki. W tej sytuacji nie było już potrzeby wydawania zarządzenia, które *de facto* mogłoby jedynie potwierdzić, że czynność procesowa usunięcia braków została dokonana z zachowaniem ter-

minu. Formalne rozpoznanie wniosku nie miałyby także żadnego wpływu na istnienie podstaw odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

4. Na uwzględnienie nie zasługują także pozostałe zarzuty sformułowane w zażaleniu. Skarżący wydaje się nie dostrzegać tego, że orzeczenie, które wskazał jako ostateczne w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji, tj. postanowienie Trybunału z 20 stycznia 2021 r. o nieuwzględnieniu zażalenia na postanowienie o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej, zakończyło kontrolę formalną w sprawie o sygn. Ts 51/19. Innymi słowy, w postępowaniu tym (a także w każdym innym postępowaniu zakończonym nieuwzględnieniem zażalenia na postanowienie o odmowie przekazania skargi do merytorycznej oceny) Trybunał, przeprowadziwszy postępowanie kontrolne, stwierdził, że skarga konstytucyjna nie spełniała warunków formalnych określonych w przepisach u.o.t.p.TK. Takie rozstrzygnięcie nie ma charakteru merytorycznego, nie dotyczy bowiem zgodności zaskarżonego przepisu z Konstytucją. Jeśli skarżący twierdzi, że w tym postępowaniu (a także w każdym innym zakończonym na etapie formalnym) Trybunał dokonał merytorycznej oceny skargi, to w rzeczywistości kwestionuje zapadłe rozstrzygnięcie, a nie jego podstawę prawną.

5. W zarzutach sformułowanych w zażaleniu skarżący nie wziął pod uwagę także tego, że u.o.t.p.TK od momentu jej ogłoszenia podlega domniemaniu zgodności z Konstytucją. W związku z tym, do czasu obalenia tego domniemania (na skutek orzeczenia Trybunału) Trybunał ma obowiązek stosować przepisy tej ustawy nawet w wypadku, gdy skarżący kwestionuje konstytucyjność regulacji dotyczących postępowania w przedmiocie skargi konstytucyjnej (zob. postanowienia z 13 sierpnia 2002 r., sygn. Ts 41/02, OTK ZU nr 3/B/2002, poz. 225 oraz 23 października 2019 r., sygn. Ts 67/19, OTK ZU B/2020, poz. 14).

Mając powyższe na względzie, Trybunał Konstytucyjny nie uwzględnił zażalenia.